

Vorbereidend
Beroeps
Onderwijs

Middelbaar
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

20 | 02

Tijdvak 2
Woensdag 19 juni
13.30–15.30 uur

Vragenboekje

Voor dit examen zijn maximaal 47 punten te behalen; het examen bestaat uit 36 vragen en een samenvattingsopdracht. Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Tekst 1 Heimwee onder vluchtelingen

- 1p **1** ■ Wat is de functie van de eerste alinea?
- A De aanleiding tot het schrijven van de tekst noemen.
 - B Een deskundige introduceren.
 - C Een samenvatting vooraf geven.
 - D Met een voorbeeld het centrale onderwerp presenteren.
- 1p **2** ■ Wat is het verband tussen alinea 1 en 2?
- A Alinea 1 en alinea 2 vormen een tegenstelling.
 - B Alinea 1 en alinea 2 vormen een vergelijking.
 - C Alinea 2 geeft een samenvatting van wat er in alinea 1 wordt verteld.
 - D Alinea 2 geeft een verklaring voor wat er in alinea 1 wordt verteld.

Na de inleiding en voor de afsluiting kun je de tekst verdelen in 4 tekstgedeeltes:

- 1 alinea 3;
- 2 alinea 4, 5 en 6;
- 3 alinea 7;
- 4 alinea 8.

- 1p **3** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van alinea 3 weer?
- A Lijden aan heimwee
 - B Omschrijving van heimwee
 - C Verlangen naar een verwoest land
 - D Vrijwillig of gedwongen vertrek?
- 1p **4** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van alinea 4, 5 en 6 weer?
- A Heeft heimwee met leeftijd te maken?
 - B Hoe erg kan heimwee zijn?
 - C Hoe kunnen wij heimwee genezen?
 - D Waar komt heimwee voor?
- 1p **5** ■ Welk kopje geeft het beste de inhoud van alinea 7 weer?
- A Depressiviteit
 - B Heimwee als ziekte
 - C Lichamelijke klachten
 - D Succes van nieuw onderzoek
- 1p **6** ■ Wat is het verband tussen alinea 4 en 5?
- A Alinea 4 noemt een voorwaarde voor alinea 5.
 - B Alinea 4 vormt een tegenstelling met alinea 5.
 - C Alinea 5 noemt de oorzaak van het gestelde in alinea 4.
 - D Alinea 5 noemt het gevolg van het beweerd in alinea 4.

„Neem de honderdduizenden Joegoslaven en Albaniërs die korte tijd geleden moesten vluchten.” (regels 33–36)

- 1p **7** □ Citeer het zinsgedeelte uit alinea 6 t/m 7 dat aangeeft dat er bij deze vluchtelingen grote kans bestond op het krijgen van heimwee.

In alinea 9 is er sprake van dat het niet alleen van de persoon zelf afhangt of hij zich in het nieuwe land een vreemdeling voelt.

- 1p **8** □ Citeer het zinsgedeelte uit alinea 9 waaruit dat blijkt.
- 1p **9** ■ Wat is de functie van de laatste alinea van deze tekst?
- A een advies geven
 - B een conclusie geven
 - C een geruststelling uitspreken
 - D een waarschuwing uitspreken

- 1p 10 ■ Welke zin geeft de hoofdgedachte van de tekst *Heimwee onder vluchtelingen* het beste weer?
- A Door veranderingen in het geboorteland lijden vluchtelingen soms aan heimwee naar een land dat in werkelijkheid niet meer bestaat.
 - B Heimwee geldt niet alleen voor kinderen, want het verschijnsel komt bij volwassenen even vaak voor als bij kinderen.
 - C Heimwee is een gemis van een vroegere ideale toestand, dat zowel bij kinderen als bij volwassenen voorkomt en moeilijk te genezen valt.
 - D Vluchtelingen met psychische problemen worden vaak behandeld als depressieve mensen, omdat de invloed van heimwee systematisch wordt onderschat.

- 1p 11 ■ Wat is het hoofddoel van de schrijfster van deze tekst?
de lezer
- A adviseren
 - B informeren
 - C overtuigen
 - D tot handelen aansporen

Een schrijver van een tekst kan gebruikmaken van:

1 feiten;

2 een eigen mening;

3 meningen van anderen.

- 1p 12 ■ Maakt de schrijfster van de tekst *Heimwee onder vluchtelingen* vooral van bepaalde elementen gebruik?
- A Ja, vooral van 1 en 2.
 - B Ja, vooral van 1 en 3.
 - C Ja, vooral van 2 en 3.
 - D Nee, ze maakt evenveel gebruik van 1, 2 en 3.

Tekst 2 Last van luizen

- 1p 13 ■ Wat wil de schrijver met de tekst *Last van luizen*?
Hij wil de lezer
- A ertoe overhalen om mee te denken over hoe de luizen bestreden moeten worden.
 - B informeren over de problemen die luizen met zich meebrengen.
 - C overtuigen van de ideeën van de Wageningse insectenkundige dr. ir. W. Takken.
 - D vermaken met de opvattingen over luizen door de eeuwen heen.

„Kortom: de luis legt geen sociale voorkeur aan de dag.” (regels 20–21)

- 1p 14 ■ Wat wil de schrijver hiermee zeggen?
- A De luis is geen sociaal dier.
 - B De luis is lastig voor iedereen.
 - C De luis ontwricht het sociale leven ernstig.
 - D De luis veroorzaakt overal veel overlast.

- 1p 15 ■ Wat is de functie van alinea 1 en 2?
- 1 De schrijver geeft een verklaring voor het luizenprobleem.
 - 2 De schrijver geeft een beschrijving van het luizenprobleem.
 - 3 De schrijver geeft een oplossing voor het luizenprobleem.
- A alleen 1
 - B alleen 2
 - C alleen 1 en 3
 - D alleen 2 en 3

In alinea 3 staat dat de luis weerstand heeft ontwikkeld tegen de meest gangbare bestrijdingsmiddelen.

- 1p 16 □ Citeer een zin uit alinea 4 die sterk overeenkomt met het bovenstaande.
1p 17 □ Citeer een zin uit alinea 6 die sterk overeenkomt met het bovenstaande.

- 1p **18** ■ Op welke manier sluit alinea 4 aan bij alinea 3?
In alinea 4
- A onderschrijft W. Takken de geuite vermoedens van de Nationale Luizendag.
 - B trekt W. Takken de geuite vermoedens van de Nationale Luizendag gedeeltelijk in twijfel.
 - C verwerpt W. Takken de geuite vermoedens van de Nationale Luizendag.
- „Wel lijkt de luis steeds minder gevoelig te worden voor de meest gebruikte behandelmethoden.” (regels 43–45)
- 2p **19** □ Welke *twee* andere mogelijke oorzaken noemt W. Takken voor het falen van de nieuwste middelen?
- 1p **20** ■ Wat is het verband tussen alinea 6 en 7?
- A Alinea 6 en 7 vormen onderling een tegenstelling.
 - B In alinea 6 en 7 wordt een ontwikkeling geschetst van verleden naar heden.
 - C In alinea 7 worden oplossingen gegeven voor de problemen uit alinea 6.
 - D In alinea 6 worden de oorzaken genoemd, in alinea 7 de gevolgen.
- 1p **21** ■ Wat is de belangrijkste functie van de laatste alinea, alinea 9, van deze tekst?
In de laatste alinea wordt
- A een samenvatting gegeven van het voorafgaande.
 - B een toekomstvisie gegeven.
 - C het oordeel van een specialist gegeven.
- 1p **22** ■ Welke zin geeft de hoofdgedachte van het artikel *Last van luizen* het beste weer?
- A De deskundigen zijn het onderling niet eens over de werking van verschillende bestrijdingsmiddelen.
 - B Luizen bezorgen de mensheid al honderden jaren kopzorgen waarvoor men tot nu toe nog geen afdoende oplossing heeft gevonden.
 - C Luizen komen steeds vaker voor doordat ze weerstand opbouwen tegen de nieuwe bestrijdingsmiddelen.
 - D Luizen veroorzaken vooral op scholen zeer veel problemen, maar het ziet er niet naar uit dat dit binnenkort is opgelost.
- 1p **23** ■ Welke bewering is juist?
- A De tekst is uitsluitend gebaseerd op feiten.
 - B De tekst is gebaseerd op feiten en meningen.
 - C De tekst is uitsluitend gebaseerd op meningen.

Tekst 3 Dit is geen leven

Een afbeelding in een advertentie kan verschillende functies hebben:

- 1 De afbeelding is nodig om de tekst te begrijpen;
- 2 De afbeelding trekt de aandacht van de lezer;
- 3 De afbeelding benadrukt een bepaald aspect van de tekst.

- 1p **24** ■ Welke functie of functies heeft de afbeelding in deze advertentie?
- A alleen 1
 - B alleen 2
 - C 1 en 3
 - D 2 en 3
 - E 1, 2 en 3
- 1p **25** ■ Voor wie is deze advertentie bedoeld?
- A alle lezers
 - B lezers uit de bouwwereld
 - C vooral jonge lezers
 - D vooral volwassen lezers

- 1p **26** ■ Waarom is er in de afbeelding gekozen voor een kind?
- A Afbeeldingen met kinderen ontroeren het publiek het meest.
 - B Daklozen zijn meestal kinderen.
 - C De advertentie wordt veel gelezen door ouders met jonge kinderen.
 - D Een kind heeft gemiddeld genomen een langere toekomst dan een volwassene.
- 1p **27** ■ Wat is het belangrijkste doel van deze advertentie?
- A gevoelens tot uitdrukking brengen
 - B informeren
 - C overtuigen
 - D tot handelen aansporen

Tekst 4 Gebarentaal: taal of talen?

„Van Nicaragua ... andere zinsopbouw.” (regels 10–12)

- 1p **28** □ Citeer de zin uit het tekstgedeelte alinea 5 tot en met 7 die dezelfde informatie geeft.
- 1p **29** ■ Wat is de functie van de laatste alinea?
- A een aansporing tot handelen geven
 - B een conclusie noemen
 - C een samenvatting geven
 - D een verwachting uitspreken

Zonder inleiding en afsluiting kun je deze tekst in vijf stukken verdelen:

- 1 alinea 2;
- 2 alinea 3 en 4;
- 3 alinea 5;
- 4 alinea 6 t/m 8;
- 5 alinea 9 t/m 10.

- 1p **30** ■ Welk kopje geeft de inhoud van deel 1 het beste weer?
- A Dubbelzinnige gebaren
 - B Internationaal onderzoek
 - C Moeilijkheidsgraad
 - D Veel verschillende gebarentalen
- 1p **31** ■ Welk kopje geeft de inhoud van deel 2 het beste weer?
- A Onderzoek
 - B Opvoeding
 - C Streng
 - D Waardering
- 1p **32** ■ Welk kopje geeft de inhoud van deel 3 het beste weer?
- A Congressen
 - B Taalkundigen
 - C Tweejaarlijks
 - D 48 talen

Let op: de laatste vragen van dit examen staan op de volgende pagina.

- 1p **33** ■ Welk kopje geeft de inhoud van deel 4 het beste weer?
- A Ontkenning
 - B Ontwikkeling
 - C Verschillen
 - D Zinsbouw
- 1p **34** ■ Welk kopje geeft de inhoud van deel 5 het beste weer?
- A Gezicht
 - B Kleuren
 - C Overeenkomsten
 - D Verschillen
- 1p **35** ■ Welke van onderstaande zinnen geeft het beste de hoofdgedachte weer?
- A Er zijn heel veel verschillende gebarentalen en een internationaal congres in Amsterdam gaat aandacht besteden aan de overeenkomsten en verschillen.
 - B Gebarentalen verschillen veel van elkaar; lang niet altijd kan een dove een andere dove begrijpen.
 - C Gebarentalen zijn lang onbelangrijk geweest, maar de laatste tien jaren krijgen ze erkenning en doet men er onderzoek naar.
 - D Over gebarentalen is niet veel bekend; maar internationale congressen moeten daar verbetering in brengen.
- Een schrijver of schrijfster kan in een artikel gebruikmaken van:
- 1 feiten;
 - 2 een eigen mening;
 - 3 meningen van anderen.
- 1p **36** ■ Waarvan maakt de schrijfster in dit artikel vooral gebruik?
- A alleen 3
 - B 1 en 2
 - C 1 en 3
 - D 2 en 3

Tekst 5 Een tv met ja/nee-sticker

- 10p **37** □ Maak een samenvatting van de tekst *Een tv met ja/nee-sticker* in goedlopende zinnen. Je mag geen telegramstijl gebruiken. Je samenvatting mag niet langer zijn dan 125 woorden. Besteed in je samenvatting aandacht aan de volgende punten:
- 1 de verandering in de populariteit van tv-reclame sinds 1968 en twee oorzaken van die verandering;
 - 2 via welke twee technieken de consument straks kan bepalen welke reclame hij wil zien;
 - 3 op welke twee manieren de adverteerders straks de consument zullen proberen te bereiken;
 - 4 de mening van de auteur over de gevolgen van toekomstige reclamemethoden voor de consument;
 - 5 een voordeel en een nadeel van de toekomstige reclamemethoden volgens Van Huis.

Einde